

Problemele legate de suplimentarea buletinelor de vot la alegerile locale din 9 iunie

Problemele legate de suplimentarea buletinelor de vot la alegerile locale din 9 iunie

Policy brief EFOR #175, 8 iunie 2024
Disponibil pe www.expertforum.ro

BEC a emis pe 7 iunie o decizie surprinzătoare - Hotărârea nr. 218H/07.06.2024¹ - care stabilește că:

- La cererea prefectilor, transmisă până pe 7 iunie, la ora 23:59, **AEP poate solicita tipărirea de buletine de vot suplimentare pentru ambele tipuri de scrutin în condițiile în care numărul alegătorilor rezultat din stabilirea de reședințe fără înregistrare în Registrul Electoral este ridicat.**
- În ziua alegerilor se pot redistribui buletine în cadrul aceleiași circumscripții sau se pot tipări buletine de vot dacă nu sunt suficiente, pentru alegerile locale.
- AEP are obligația de a publica situația buletinelor de vot tipărite.

Legat de primul punct, Autoritatea Electorală Permanentă a publicat lista localităților pentru care MAI a solicitat suplimentarea buletinelor de votare pe 8 iunie².

Legislația, însă, permite doar tipărirea buletinelor de vot cu un surplus de 10% față de numărul de alegători înscriși în listele electorale (vedeți articolele de la final). Nu există prevederi care să acopere situațiile în care ar fi nevoie de tipărirea unui număr de buletine de vot mai mare pentru a permite votul celor care își declară reședința într-o altă localitate decât cea de domiciliu. Este încă o dovadă a lipsei de coerență a legislației electorale care nu acoperă situații care apar, de altfel frecvent, în cadrul procesului electoral.

- În total au fost solicitate 19.766 de buletine de vot, 9.857 pentru consiliul local și 9.909 pentru primar, pentru un număr de 54 de localități, din 8 județe. Nu este clar de ce există o diferență în unele localități între cele două tipuri de buletine.
- Cele mai multe buletine au fost tipărite în Caraș Severin și Mehedinți, județe în care EFOR a arătat că și la alegerile trecute **s-a înregistrat un număr semnificativ de persoane care și-au înregistrat reședința aici**. De asemenea, este interesant faptul că aceste județe sunt grupate geografic, ceea ce poate arăta acțiuni concertate de stabilire a reședințelor.

Județ	Nr buletine
Alba	600
Caras Severin	5960
Dolj	2742
Hunedoara	1428
Mehedinti	4622
Olt	1596
Teleorman	400
Timis	2418

¹ https://europarlamentare2024.bec.ro/wp-content/uploads/2024/06/hot_218H.pdf

² <https://www.roaep.ro/prezentare/comunicat-de-presa/comunicat-de-presa-privind-tiparirea-unui-numar-suplimentar-de-buletine-de-vot/>

Problemele legate de suplimentarea buletinelor de vot la alegerile locale din 9 iunie

- Cele mai multe buletine s-au tipărit în Lăpușnicu Mare (CS), Bara (TM), Brebu Nou (CS) și Bulzestii de Sus (HD). Unele dintre aceste localități se regăsesc și pe lista de circumscripții unde s-a înregistrat un număr crescut de reședințe comparativ cu alegătorii înscriși pe listele permanente în 2016 și 2020³, ceea ce poate indica faptul că există o practică de a facilita înregistrarea de alegători înainte de alegeri de către candidați, partide, autorități locale etc. **Acest comportament afectează integritatea procesului electoral.**
- **Decizia BEC a fost luată foarte târziu**, mai ales ținem cont de faptul că termenul limită pentru stabilirea reședințelor a fost 10 aprilie, adică cu două luni înainte de alegeri. Așadar situația exactă a celor care și-au înregistrat reședința în altă localitate decât cea de domiciliu era cunoscută la nivelul autorităților publice încă de la începutul lunii aprilie.
- Curios este faptul că deși **Expert Forum a solicitat date privind numărul de reședințe pentru fiecare localitate în parte încă din 17 aprilie, Direcția Generală pentru Evidența Persoanelor nu a răspuns până în acest moment solicitărilor noastre.** Informațiile nu au fost transmise, deși reprezentanții EFOR au insistat de mai multe ori în convorbiri telefonice cu reprezentanții DGEP ca acestea să ne fie furnizate. Această practică diferă semnificativ de experiențele anterioare. EFOR a mai solicitat astfel de date și la alegerile din 2016 și 2020 și le-a primit într-un timp relativ scurt. Posibil ca diferența de tratament să fie legată de faptul că anterior am solicitat aceste date după data alegerilor.
- **Considerăm că aceste decizii administrative reduc transparența procesului electoral per ansamblu.** Publicarea de date exacte de către MAI per localitate, înaintea zilei alegerilor, este o componentă importantă a integrității procesului electoral care ar putea fi monitorizată și de observatori externi.

Lista localităților unde se tipăresc buletine de vot conform solicitărilor MAI

Judet	UAT	CL	P	Registrul Electoral (16.05)	Cat reprezintă buletinele nou tipărite din nr alegătorilor înregistrați	TOTAL
Timis	Bara	290	290	256	113,3%	580
Caras Severin	Brebu Nou	225	225	295	76,3%	450
Hunedoara	Bulzestii de Sus	135	135	230	58,7%	270
Caras Severin	Brebu	510	510	941	54,2%	1020
Caras Severin	Zorlentu Mare	460	460	880	52,3%	920
Hunedoara	Batrana	44	44	88	50,0%	88
Mehedinti	Godeanu	206	206	423	48,7%	412

³ Vezi raportul EFOR de monitorizare a alegerilor din 2020, <https://expertforum.ro/raport-monitorizare-locale-2020/>,

Problemele legate de suplimentarea buletinelor de vot la alegerile locale din 9 iunie

Mehedinti	Balta	361	361	770	46,9%	722
Mehedinti	Balvanesti	297	297	706	42,1%	594
Mehedinti	Husnicioara	350	350	937	37,4%	700
Mehedinti	Poroina Mare	277	277	743	37,3%	554
Teleorman	Rasmiresti	200	200	580	34,5%	400
Dolj	Botosesti Paia	167	167	512	32,6%	334
Hunedoara	Vorta	193	193	609	31,7%	386
Olt	Barasti	257	361	1005	35,9%	618
Alba	Ceru Bacainti	50	50	194	25,8%	100
Caras Severin	Goruia	170	170	664	25,6%	340
Caras Severin	Lapusnicel	180	180	709	25,4%	360
Alba	Ramet	100	100	449	22,3%	200
Dolj	Gogosu	87	87	404	21,5%	174
Mehedinti	Ilovat	195	195	910	21,4%	390
Caras Severin	Lapusnicu Mare	270	270	1271	21,2%	540
Olt	Fagetelu	168	93	651	14,3%	261
Mehedinti	Prunisor	303	303	1530	19,8%	606
Caras Severin	Paltinis	410	410	2091	19,6%	820
Dolj	Brabova	178	178	961	18,5%	356
Hunedoara	Lapugiu de Jos	197	197	1064	18,5%	394
Timis	Ghizela	182	182	984	18,5%	364
Mehedinti	Ciresu	70	70	384	18,2%	140
Hunedoara	Toplita	107	107	607	17,6%	214
Caras Severin	Ocna de Fier	100	100	583	17,2%	200
Caras Severin	Farliug	240	240	1450	16,6%	480
Olt	Tatulesti	109	118	695	17,0%	227
Timis	Iecea Mare	359	359	2327	15,4%	718
Caras Severin	Copacele	135	135	878	15,4%	270
Dolj	Seaca de Padure	101	101	683	14,8%	202
Caras Severin	Carbunari	105	105	717	14,6%	210
Caras Severin	Sasca Montana	175	175	1224	14,3%	350

Problemele legate de suplimentarea buletinelor de vot la alegerile locale din 9 iunie

Hunedoara	Bunila	38	38	266	14,3%	76
Dolj	Radovan	151	151	1066	14,2%	302
Dolj	Plesoi	129	129	938	13,8%	258
Dolj	Terpezita	155	155	1199	12,9%	310
Dolj	Mischii	195	195	1532	12,7%	390
Olt	Topana	63	63	507	12,4%	126
Dolj	Ghercesti	208	208	1687	12,3%	416
Timis	Secas	34	34	286	11,9%	68
Mehedinti	Malovat	252	252	2137	11,8%	504
Alba	Ocolis	50	50	435	11,5%	100
Timis	Jebel	344	344	3070	11,2%	688
Alba	Ponor	50	50	517	9,7%	100
Olt	Spineni	84	84	1186	7,1%	168
Olt	Oporelu	55	55	819	6,7%	110
Alba	Posaga	50	50	785	6,4%	100
Olt	Dobretu	18	18	953	1,9%	36
Olt	Bucinisu	18	32	1566	2,0%	50

Ce prevede legislația electorală cu privire la tipărirea buletinelor de vot

Articolul 60 din Legea 115/2015

(1) Imprimarea buletinelor de vot se asigură, prin grija prefectilor, de către birourile electorale de circumscripție.

(2) Pentru întreaga circumscripție electorală, buletinele de vot sunt imprimate cu litere de aceeași mărime, aceleași caractere și aceeași cerneală, într-un număr egal cu al alegătorilor înscriși în listele electorale, cu un plus de 10%.

(3) Prin grija prefectilor, un exemplar al primului tiraj pentru fiecare tip de buletin de vot, din fiecare circumscripție electorală, este prezentat membrilor biroului electoral de circumscripție județeană. Aceștia au dreptul să solicite prefectului retipărirea buletinelor de vot dacă numele candidaților, semnul electoral sau denumirea partidelor politice, a alianțelor politice ori a alianțelor electorale sau organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri sunt incorect imprimate sau nu sunt vizibile.

(4) Buletinele de vot trebuie să fie tipărite cel mai târziu cu 10 zile înaintea alegerilor.

Articolul 42 din Legea 33/2007

(1) Modelul, dimensiunile și condițiile de tipărire ale buletinelor de vot se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, în termen de 5 zile de la stabilirea zilei de referință, la propunerea Autorității Electorale Permanente și a Ministerului Administrației și Internelor.

(2) Buletinele de vot se vor imprima cu litere de aceeași mărime și aceleași caractere și cu aceeași cerneală în atâtea exemplare câți alegători sunt înscriși în listele electorale permanente și speciale, cu un supliment de 10%. Imprimarea buletinelor de vot se asigură de către Ministerul Administrației și Internelor, care răspunde ca toate buletinele de vot necesare să fie imprimate cu cel puțin 10 zile înainte de ziua de referință. Buletinele de vot se capsează.

Articolul 18 din OUG 21/2024

(1) La alegerile din data de 9 iunie 2024, imprimarea tuturor buletinelor de vot, precum și a publicațiilor destinate birourilor electorale se asigură de **Regia Autonomă „Monitorul Oficial”**. Buletinele de vot se capsează sau se lipesc.

(4) Cu cel puțin 15 zile înainte de ziua votării, Regia Autonomă „Monitorul Oficial” asigură imprimarea buletinelor de vot pentru alegerea autorităților administrației publice locale din anul 2024 în condițiile prezentei ordonanțe de urgență.

(5) Prin derogare de la prevederile art. 60 alin. (3) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare, cu cel puțin 20 de zile înaintea zilei votării, prin grija Autorității Electorale Permanente, un exemplar al primului tiraj pentru fiecare tip de buletin de vot, din fiecare circumscripție electorală, este prezentat membrilor biroului electoral de circumscripție județeană. Aceștia au dreptul să solicite Autorității Electorale Permanente retipărirea buletinelor de vot dacă numele candidaților, semnul electoral sau denumirea partidelor politice, a alianțelor politice ori a alianțelor electorale sau organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri sunt incorect imprimate sau nu sunt vizibile.